

FAIR FÆLLED

25+26 AUGUST '07
FÆLLEDPARKEN

PRESSEINFO OM DANMARKS STØRSTE FAIR TRADE FESTIVAL

FAIR FÆLLED PROGRAM

- www.ms.dk/fair
- www.myspace.com/globaldemocracy

Fair trade Fordi en retfærdig verden - kræver retfærdig handel!

Fair trade beskæftiger sig med en lang række produkter og aktiviteter, der alle sigter på at skabe en mere retfærdig verden, hvor alle får indflydelse. Når Mellempøkeligt Samvirke har valgt at satse på fair trade og skabe en helt ny festival der belyser emnet, så er det fordi vi gerne vil vise hvorledes alle danskere kan få produkter af højeste kvalitet og samtidig sikre rimelige vilkår og retfærdig indtjenig for de lokale småproducenter.

I det følgende kompendium kan du finde en grundigere forklaring på vores fair trade indsats, eksempler på de bønder der vinder ved vores arbejde og endelig nogle af de aktiviteter vi har forsøgt at søsætte. Fair trade fordi en retfærdig verden – kræver retfærdig handel.

Go læselyst

FAIR SHOPPING • FILM & DEBAT • MAD & DRIKKE

Mellempøkeligt Samvirke
Indflydelse til verdens fattigste

1. Hvorfor arbejder Mellempfolkeligt Samvirke med fair trade?

1.1 Hvad er fair trade?

Fair trade er ikke kun et spørgsmål om at sikre producenterne en bedre indtjening. Det er også en mulighed for at ændre de historiske og politiske bestemte rammer, som begrænser de små producenters mulighed for frit at sælge deres produkter til en rimelig pris. Der er altså både en politisk dimension og en markedsdimension i fair trade.

Den politiske dimension består i at producenterne gennem deres egne organisationer opnår indflydelse på beslutninger om de love og regler, som regulerer produktion og handel. Tilsvarende får forbrugerne mulighed for at få indflydelse på deres eget lands beslutninger om handels- og udviklings-samarbejde.

Markedsdimensionen består i, at producenten sikres en stabil og bedre indtjening. Det styrker producenternes organisering og fører til forbedringer i deres lokalområde. Forbrugerne får bedre varer produceret på socialt ansvarlige og bæredygtige vilkår, mod at sikre producenterne afsætning på markeder med så få mellemlid som muligt.

Hos Mellempfolkeligt Samvirke ser vi den politiske dimension af fair trade som afgørende, for at styrke udviklingslandenes egen udvikling. Derfor er det også vigtigt, at oplyse folk herhjemme om fair trade. Ved at øge den offentlige bevidsthed om fair trade, kan vi som forbrugere lægge pres på politikere, producenter og forhandlere.

1.2 Unfair handelsvilkår

Vilkårene for millioner af fattige småbønder og landarbejdere i u-landene er meget ringe. Deres varer konkurrerer både på hjemmemarkedet og på verdensmarkedet mod varer, der fremstilles af landmænd i de rige lande, som nyder godt af omfattende støtteordninger.

Trods pæne ord om hensyn til u-landene i WTO og andre internationale handelsfora er situationen, at de rige lande fortsat forhindrer u-landene i at eksportere mange af de varer, de har nemmest ved at producere. Samtidig har u-landene i stigende grad – og ikke mindst i kraft af pres fra Verdensbanken og den internationale valutafond (IMF) – åbnet deres markeder. EU, USA og andre rige lande presser på for at få adgang til u-landenes markeder

FAIR FÆLLED PROGRAM

- www.ms.dk/fair
- www.myspace.com/globaldemocracy

PRESSEINFO OM DANMARKS STØRSTE FAIR TRADE FESTIVAL

samtidig med, at de selv søger at bevare beskyttelsen af deres egne markeder via toldmure og landbrugsstøtte. En udvikling, der kan få alvorlige konsekvenser for u-landene. Fair trade handler om, at sikre fair handelsvilkår for alle involverede parter, ikke kun de rige.

Handel er en af de vigtigste katalysatorer for vækst og udvikling. Handel skaber arbejdspladser og øget produktion. Når vi handler med hinanden, åbner det muligheder for, at varer kan produceres, hvor det er mest økonomisk – og det vinder alle på. Men det kræver ligeværdige handelspartnere, og at alle kan komme af med deres varer. Sådan er situationen ikke i øjeblikket, og derfor arbejder Mellempfolkeligt Samvirke med handel.

1.3 Demokrati og fair trade

Når Mellempfolkeligt Samvirke arbejder med udvikling, er det med fokus på demokrati for fattige og marginaliserede i u-landene. Lokalt demokrati lever, når fattige i landsbyen slutter sig sammen for at sikre, at pengene, der er afsat til den lokale vandforsyning, bruges på at tilvejebringe vandforsyning og ikke den lokale chefs privatforbrug. På den måde er demokrati ikke begrænset til et repræsentativt demokrati, men er derimod hverdagsdemokrati i praksis. For demokrati kan ikke dikteres ovenfra. Demokrati er almindelige menneskers deltagelse og indflydelse hver dag hele året rundt – hele kloden rundt.

Gennem fair trade bliver folk introduceret til en demokratisk måde at arbejde på. Gennem en demokratisk fair trade organisation, kan folk opnå større indflydelse på de politiske beslutninger i landet, fordi de nu er organiserede og står sammen. På den måde er fair trade med til at skabe udvikling gennem demokratiske principper og på de lokales præmisser.

Det er ikke nemt, at blive godkendt som Fairtrade producent, og det er her Mellempfolkeligt Samvirke gør en indsats. Vi hjælper småproducenterne med at organisere sig i demokratiske organisationer, så de kan leve op til certificeringskravene for fair trade produkter.

FAIR FÆLLED PROGRAM

- www.ms.dk/fair
- www.myspace.com/globaldemocracy

2. Dem der nyder gavn af fair trade

2.1 Kaffebøndernes kamp mod mellemændene

Selvom man kun ejer en halv hektar jord, så kan man alligevel godt erobre et lille hjørne af verdensmarkedet. Det har hvert fald været erfaringen hos en gruppe fattige småbønder fra et lille kaffekooperativ i Matagalpa, Nicaragua.

Kaffekooperativet Denis Gutiérrez i byen San Ramón har 49.7 hektarer jord og den lokale bonde Israel García har fået ejerskab over en halv af disse. Det er ikke meget, men kaffebuskene står stærkt på den velholdte jord, de spirende frø vandes to gange om dagen og plantes ud, når de har vokset sig stærke nok. "I mange år solgte vi kaffen til mellemhandlere, der kom forbi. Men, de betalte mindre end høsten kostede os, så vi havde hverken råd til at spise tre gange om dagen eller til at forny kaffebuskene", fortæller Israel García.

Den væsentligste grund til succesen er kaffebøndernes livsholdning. Den tillid, de har til hinanden. Når de sætter sig et mål, er der tale om noget, der kommer dem alle til gode. Bønderne satser på deres kooperativer og prøver at gøre dem stærkere og stærkere. De ser kooperativerne som et langsigtet projekt.

Forkvinden for Sammenslutning af Landbrugs Kooperativer i San Ramos, Blanca Molina beskriver deres indsats således: "Vi fik afskaffet mellemhandlerne, men det var ikke nok. Vores kaffe skulle have et kvalitetsløft, hvis vi skulle gøre os gældende på det internationale marked, og vi var nødt til at specialisere os, finde nogle nicher i markedet."

En anden og væsentlig del af opskriften på succes er alliancer med firmaer samt fair trade og andre organisationer. Vores samarbejde med danske organisationer som Mellempfolkeligt Samvirke er et eksempel på, hvordan alliancer kan åbne nye markeder og give muligheder for større fortjenester. Et andet eksempel er fair trade kunderne, der betaler en overpris, som vores kooperativer investerer i stipendier til de unge unge og sociale arbejder.

2.2 Vanille farmerne fra Uganda

Mellempfolkeligt Samvirke, Danisco og Bukunja Farmers Association har indgået et tæt samarbejde med det formål at sikre en bæredygtig vanilleproduktion samt forbedre kvaliteten af den vanille som dyrkes i Ngogwe Sub County – et landområde i Uganda.

FAIR FÆLLED PROGRAM

- www.ms.dk/fair
- www.myspace.com/globaldemocracy

FAIR FÆLLED

25+26 AUGUST '07
FÆLLEDPARKEN

PRESSEINFO OM DANMARKS STØRSTE FAIR TRADE FESTIVAL

Uganda har i mange år været en betydelig leverandør af vanille på verdensmarkedet. Vanille kan være et lukrativt afgrøde, men samtidig meget arbejdskrævende, da vanillebønnerne både skal bestøves og plukkes med håndkraft. Dette skaber muligheder for Ugandas småbønder, men pga. af deres dårlige organisering har mellemmand kunnet udnytte bønderne ved at give dem en meget lav pris for deres afgrøder, samt presset dem til at høste for tidligt, hvilket har konsekvenser for kvaliteten.

De faldende priser har betydet, at mange vanillebønder i dag lever i fattigdom, og flere har opgivet at dyrke vanille, da de ikke ser nogen fremtid indenfor erhvervet.

Fra producentens side giver Liselotte Carlsen, der er projektkoordinator for bæredygtig udvikling hos Danisco, følgende beskrivelse for hvorfor de har valgt at engagere sig i projektet: "Målet med samarbejdet er, at bønderne skal lære at samarbejde i netværk, så de kan udveksle erfaringer med hinanden, undgå mellemmand, samt på længere sigt opnå økologisk og evt. Fair trade certificering. Dermed kan bønderne opnå højere priser for vanillebønnerne og fremme en bæredygtig landbrugsproduktion. Projektet vil således gavne kommende generationer og sikre langsigtede og pålidelige leverancer af vanille".

Dansico står for den tekniske og sundhedsmæssige rådgivning af bønderne, og i tæt samarbejde med Mellemfolkeligt Samvirke og bønderne, er de med i udviklingen af et uddannelsesprogram, hvor fokus er på netværksetablering, demokrati og kapacitetsopbygning.

I forbindelse med Mellemfolkeligt Samvrikes FAIR Fælled festival har den danske producer Hansens Is indvilliget i at producere en vanilleis, der er lavet med vanille importeret direkte fra Bukunja Farmers Association, fair trade sukker fra Danisco og økologiske mejeriprodukter.

FAIR FÆLLED PROGRAM

- www.ms.dk/fair
- www.myspace.com/globaldemocracy

FAIR SHOPPING • FILM & DEBAT • MAD & DRIKKE

Mellemfolkeligt Samvirke
Indflydelse til verdens fattigste

3. København skal være en Fairtrade By

Max Havelaar og Mellempfolkeligt Samvirke ønsker at København skal sætte sig i spidsen for fair trade og være et forgangsbillede for resten af landet. Det er de to organisationers håb, at så mange danske byer og kommuner som muligt, vil forsøge at blive certificeret som Fairtrade By. Kampagnen skydes i gang på Mellempfolkeligt Samvirkes fair trade festival "FAIR Fælled" i Fælledparken, København den 25-26. august

En Fairtrade By er en by eller en kommune, som arbejder for at øge kendskabet til og forbruget af fair trade produkter. Fair trade produkter er varer, der er produceret med hensyntagen til miljøet og under produktionsforhold, der sikrer arbejderne en fair pris for deres varer og ordentlige arbejdsforhold.

Konceptet bag Fairtrade Byer har sin oprindelse i Storbritannien. Initiativet blev taget af den engelske bistandsorganisation Oxfam, og den første fair trade by, Garstang, så dagens lys i 2000. Konceptet er blevet særdeles populært i England; 200 byer har tilsluttet sig på små seks år. I dag er der Fairtrade Byer i flere lande, blandt andet også i Norge og Sverige, men endnu findes der ikke en eneste fair trade by i Danmark. Max Havelaar og Mellempfolkeligt Samvirke vil arbejde for, at København allerede i år kan forberede sit kandidatur til at blive en certificeret Fairtrade By.

Helt konkret er en fairtrade by en kommune som har valgt at arbejde for at øge kendskabet og forbruget af Fairtrade produkter. Det skal således betragtes som et redskab til kommuner, der ønsker at bidrage til positive udvikling og ansvar for en bærerdygtig global udvikling. Kommunerne der vil certificeres skal indstille sig på at arbejde for følgende fire grundprincipper:

1. vil arbejde for etisk forbrug
2. vil for global og social ansvarlighed
3. vil arbejde aktivt for at øge kendskabet, udbuddet og forbruget af Max Havelaar mærkede produkter indenfor kommunen.
4. vil samle borgerne omkring et fælles projekt

FAIR FÆLLED PROGRAM

- www.ms.dk/fair
- www.myspace.com/globaldemocracy

PRESSEINFO OM DANMARKS STØRSTE FAIR TRADE FESTIVAL

Udover de almindelige principper skal kommunen også efterleve de følgende helt konkrete certificeringskrav for at opnå status som Fairtrade By. Kravene skal sikre udbredelsen af fair trade varer. Kravene er som følger:

- En fair trade by har taget en politisk beslutning om at fremme kommunale indkøb af fair trade produkter. På rådhuset serveres der altid fair trade kaffe og te.
- En Fairtrade By har nedsat en styregruppe, der skal sørge for, at kommunens arbejde med indkøb af fair trade produkter forankres og udvikles. Blandt styregruppens medlemmer skal være en repræsentant fra kommunen.
- En Fairtrade By dokumenterer årligt, at der findes et bredt udvalg af fair trade produkter i lokale butikker og restauranter/cafeer i kommunen.
- En Fairtrade By dokumenterer årligt, at et stadigt stigende antal lokale arbejdspladser både offentlige og private, køber kaffe, te eller andre produkter fra fair trade producenter
- En Fairtrade By har en aktiv informationsindsats om fair trade overfor borgere og erhvervsliv i kommunen.

4. Yderligere kontakt

For yderligere informationer omkring Mellempfolkeligt Samvirke og vores arbejde med fair trade kan følgende personer kontaktes:

Projektleder fra Mellempfolkeligt Samvirke:

Helle Løvstø Severinsen: 7731 0103 hse@ms.dk

Pressemedarbejder for MS Jens Jonatan Steen: 2944 6023 jjs@ms.dk

Generalsekretær for MS Frans Mikael Jansen: 2028 0844

FAIR FÆLLED PROGRAM

- www.ms.dk/fair
- www.myspace.com/globaldemocracy

